

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: 18P/55/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3816213500
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 12. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Kotríková
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2016:3816213500.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prievidza, sudkyňou JUDr. Zuzanou Kotríkovou vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: T. C., narodená XX.X.XXXX, t.č. umiestnená v J. domove L., Š.Z. XXX/XX, zastúpená Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza ako kolíznym opatrovníkom, dieťa rodičov - matky: V. J., narodená XX.X.XXXX, bytom mesto L. a otca: Y. C., narodený X.X.XXXX, trvale bytom D. F. T. XXX/X, L., o spoločnom návrhu W. R., narodenej XX.X.XXXX a Y. R., narodeného XX.X.XXXX, obaja trvale bytom X. XX, I. C. na zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky a určenie výživného takto

rozhodol:

I. Maloletá T. C., narodená XX.X.XXXX sa z v e r u j e do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti manželom: W. R., nar. XX.X.XXXX a Y. R., nar. XX.X.XXXX, ktorí budú vykonávať osobnú starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný rozvoj maloletého dieťaťa a v bežných veciach ju budú zastupovať a spravovať jej majetok namiesto rodičov maloletého dieťaťa.

II. Matka V. J., nar. XX.X.XXXX je p o v i n n á platiť výživné na maloleté dieťa mesačne vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa k rukám W. R. a Y. R. vždy vopred do 15.-teho dňa mesiaca, ktorý predchádza mesiacu na ktorý sa výživné poskytuje a to počnúc odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku, čím dochádza k zmene rozsudku Okresného súdu Prievidza č.k. 11P/38/2010-46 z 20.1.2011.

III. Otec Y. C., nar. X.X.XXXX je p o v i n n ý platiť výživné na maloleté dieťa mesačne vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa k rukám W. R. a Y. R. vždy vopred do 15.-teho dňa mesiaca, ktorý predchádza mesiacu na ktorý sa výživné poskytuje a to počnúc odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku, čím dochádza k zmene rozsudku Okresného súdu Prievidza č.k. 12P/48/2014-42 z 23.2.2015.

IV. Súd ústavnú starostlivosť nad maloletou T. C. z r u š u j e .

V. Súd mení rozsudok Okresného súdu Prievidza č.k. 13P/317/2011-13 z 7.9.2011 tak, že T. J. T. odvoláva z funkcie ustanovenej majetkovej opatrovníčky maloletého dieťaťa.

VI. Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Manželia W. a Y. R. sa návrhom, podaným na Okresný súd Prievidza dňa 17.10.2016 domáhali zverenia maloletého dieťaťa do svojej starostlivosti. Podaný návrh odôvodnili tým, že maloletá T., nar. XX.X.XXXX je ich neter, je umiestnená v Detskom domove L.. Po celý čas jej pobytu sú s ňou v kontakte, chodí k nim na návštevy, trávi u nich sviatky a viaceré prázdniny. Je medzi nimi vytvorený

veľmi pekný citový vzťah, majú ju radi. Nakoľko jej rodičia nedokážu zabezpečiť starostlivosť o ňu, majú záujem sa o ňu starať. Manželia uviedli, že netrpia žiadnym závažným ochorením, ktoré by im v starostlivosti o maloletú mohlo brániť, sú plne spôsobilí na právne úkony. Navrhovatelia majú všetky dostupné informácie o rodinnej a sociálnej situácii maloletej, sú informovaní o jej zdravotnom stave, maloletá nemá žiadne zdravotné problémy. Navrhovatelia sú manželmi od roku 1997, z ich manželstva pochádzajú dve deti, syna Y. a dcéru W., ktorí majú tiež maloletú radi a rozumejú si s ňou. Z týchto dôvodov žiadajú o zverenie dieťaťa do ich starostlivosti.

2. Matka ani otec maloletého dieťaťa sa k podanému návrhu písomne nevyjadrili.

3. Súd vec prejednal v neprítomnosti otca dieťaťa, ktorý bol na pojednávanie riadne predvolaný, avšak sa nedostavil. Na pojednávaní súd vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľov, matky maloletého dieťaťa, vyjadrením kolízneho opatrovníka a listinnými dôkazmi, založenými v súdnom spise, na základe čoho zistil tento skutkový stav:

4. Rozsudkom tunajšieho súdu č.k. 11P/38/2010-46 z 20.1.2011 bola nad maloletou nariadená ústavná starostlivosť, vyživovacia povinnosť bola určená matke v sume 30% zo sumy životného minima a otcovi vo výške 26,56 eur mesačne.

5. Rozsudkom tunajšieho súdu č.k. 12P/48/2014-42 z 23.2.2015 súd zvýšil vyživovaciu povinnosť otca na sumu 30 % zo sumy životného minima.

6. Rozsudkom tunajšieho súdu č.k. 13P/317/2011-13 z 7.9.2011 súd ustanovil maloletému dieťaťu majetkovú opatrovníčku v osobe T. J. T., riaditeľky detského domova.

7. Z potvrdenia zamestnávateľa navrhovateľky na č.l. 10 vyplýva, že je zamestnaná u U. technickej kontroly, I. T. s.r.o. od 1.2.2013 ako upratovačka. Dosahuje príjem v priemere 260,97 eur netto.

8. Z potvrdenia zamestnávateľa navrhovateľa na č.l. 12 vyplýva, že pracuje v spoločnosti Bergtour-Tatry, s.r.o. Žiar 217 od 1.6.2012 a jeho príjem v priemere je 621,33 eur.

9. Z rodného listu maloletej na č.l. 14 je preukázané rodičovstvo matky V. J., nar. XX.X.XXXX a otca Y. C., nar. X.X.XXXX.

10. Z lustrácie v Sociálnej poisťovni, a.s. na č.l. 20 je zrejmé, že otec dieťaťa poberá invalidný dôchodok vo výške 166,- eur, z ktorého sú mu vykonávané zrážky v sume 55,20 eur.

11. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza, Odboru sociálnych vecí a rodiny z 7.12.2016 vyplýva, že s dieťaťom bol vykonaný pohovor, počas ktorého maloletá uviedla, že je informovaná o tom, že navrhovatelia požiadali o jej zverenie do náhradnej osobnej starostlivosti, maloletá k nim chodí na prázdniny, cíti sa u nich dobre. Je medzi nimi vytvorený veľmi silný citový vzťah, rozumie si tiež s biologickými deťmi navrhovateľov, vyjadrila sa, že je veľmi rada, že bude žiť v rodine, po ktorej vždy tak veľmi túžila. Zo správy je zrejmé, že matka maloletého dieťaťa je vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie od 23.2.2016, poberá dávku v hmotnej núdzi vo výške 61,60 eur, chodí pravidelne na kontakty a plní si úlohy uchádzača o zamestnanie. Otec maloletej nie je evidovaný ako uchádzač o zamestnanie ani poberateľom sociálnej dávky. Poberá peňažný príspevok na kompenzáciu zvýšených výdavkov vo výške 18,39 eur, ktorý mu vypláca úrad práce.

12. Na pojednávaní dňa 14.12.2016 navrhovateľka uviedla, že je švagrinou matky dieťaťa, keď matka maloletej je manželovou sestrou. Maloletá bola u nich naposledy teraz cez víkend. Predtým bola u nich cez prázdniny. Myslí si, že maloletá vníma oboch navrhovateľov ako autoritu. Je veľmi poslušná. Úrad práce prisľúbil pomoc pri vybavovaní školského zariadenia. Momentálne je maloletá žiačkou špeciálnej školy, pričom odbor, ktorý chce ďalej študovať je aj v I. T., kde by nastúpila ďalej do školy. V spoločnej domácnosti navrhovateľka žije spolu s manželom, aj s oboma deťmi. Maloletá si s jej deťmi veľmi dobre rozumie. Chce sa o maloletú starať, myslí si že jej zabezpečia spolu s manželom riadnu starostlivosť.

13. Na pojednávaní dňa 14.12.2016 navrhovateľ uviedol, že zverenie maloletej do ich starostlivosti je podľa neho v záujme dieťaťa.

14. Na pojednávaní dňa 14.12.2016 matka maloletého dieťaťa uviedla, že ju detský domov informoval o podanom návrhu, ktorý ju veľmi potešil. Odkedy je dcéra v J. domove v Handlovej, tak sa vídajú častejšie. S dcérou sa o tomto rozprávala, je rada, že pôjde k navrhovateľom do rodiny. Matka vypovedala, že súhlasí so zverením dcéry do ich starostlivosti. Určené výživné neplatí v celej sume ani teraz, má len dávku v hmotnej núdzi, z ktorej žije. Býva u priateľa, kamaráta. Spoločne uhrádzajú bývanie aj stravu. S otcom maloletej sa nestýka, nemá o ňom žiadnu vedomosť.

15. Kolízny opatrovník na pojednávaní uviedol, že vykonal pohovor s maloletou, ktorá má úprimný záujem vyrastať v rodine navrhovateľov. Má veľmi dobrý vzťah s oboma navrhovateľmi. Bola veľmi rada, že takýto návrh podali. V dedine žije aj stará matka maloletej v spoločnom dvore, v tej dedine sú aj súrodenci, takže by bola v blízkosti všetkých svojich blízkych. Súdu odporučil maloletú zveriť do náhradnej starostlivosti.

16. Po právnej stránke súd návrh posúdil podľa týchto ustanovení:

Podľa § 44 ods.1 - 3 písm. a) zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o rodine“), náhradnou starostlivosťou je viacero osobitne usporiadaných, na seba naviazujúcich a vzájomne sa podmieňujúcich dočasných opatrení, ktoré nahrádzajú osobnú starostlivosť rodičov o maloleté dieťa v prípadoch, ak ju rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť.

Náhradná starostlivosť, na ktorej základe vznikajú vzťahy medzi maloletým dieťaťom a inou osobou, môže vzniknúť len rozhodnutím súdu a jej obsah tvoria práva a povinnosti vymedzené zákonom alebo súdnym rozhodnutím.

Náhradnou starostlivosťou je zverenie maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti inej fyzickej osoby než rodiča (ďalej len „náhradná osobná starostlivosť“).

Podľa § 45 ods. 1 - 8 Zákona o rodine, ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa.

Pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady.

V rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu.

Osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd.

Na správu majetku maloletého dieťaťa sa primerane použijú ustanovenia § 32 a 33.

Rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú práva a povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností len v rozsahu, v akom nepatria osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Rodičia majú právo stýkať sa s maloletým dieťaťom, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Ak sa s osobou, ktorej bolo maloleté dieťa takto zverené, nedohodnú o výkone tohto práva, rozhodne na návrh niektorého z rodičov alebo tejto osoby súd.

Vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká.

Súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby výživné poukazovali osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti.

Podľa § 46 ods. 1 Zákona o rodine maloleté dieťa možno zveriť do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti manželom.

Podľa § 54 ods. 1 Zákona o rodine náhradná osobná starostlivosť a pestúnska starostlivosť majú prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Pred nariadením ústavnej starostlivosti je súd povinný vždy skúmať, či maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti, a ak to nie je možné, do pestúnskej starostlivosti.

Podľa § 55 ods. 3 Zákona o rodine súd zruší ústavnú starostlivosť najmä vtedy, ak maloleté dieťa možno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti alebo ak zanikli dôvody, pre ktoré bola nariadená.

Podľa § 81 ods. 1 Zákona o rodine ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné.

Podľa § 62 odsek 1, 2 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 odsek 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Podľa § 62 odsek 4, 5 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 odsek 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 78 odsek 1, 3 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

Podľa § 2 písm. c) bod 2. zákona č. 601/2003 Z.z. o životnom minime v znení účinnom od 1.7.2013 sa za životné minimum fyzickej osoby alebo fyzických osôb, ktorých príjmy sa posudzujú podľa § 3 spoločne, považuje suma 90,42 eura mesačne, ak ide o nezaopatrené dieťa (30% z tejto sumy je 27,13 eur).

Podľa článku 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akýchkoľvek postupoch týkajúcich sa detí, či už vykonávaných súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

17. Po vykonanom dokazovaní dospel súd k záveru, že v najlepšom záujme maloletej T. bude jej zverenie do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľov, matku aj otec maloletého dieťaťa súd zároveň zaviazal vyživovacou povinnosťou v sume 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa. Počiatok tohto výživného súd určil počnúc dňom právoplatnosti rozsudku. Podľa § 55 ods. 3 zákona o rodine súd zrušil ústavnú starostlivosť a odvolal z funkcie dieťaťa ustanoveného majetkového opatrovníka. Účelom takejto náhradnej starostlivosti je nahradiť starostlivosť rodičov o dieťa v prípadoch, ak ju rodičia nezabezpečujú resp. nemôžu zabezpečiť. V záujme dieťaťa je, aby vyrastalo v atmosfére šťastia, lásky, porozumenia a harmónie, aby jeho výchova smerovala k pozitívnemu rozvoju jeho osobnosti, nadania a rozumových a fyzických schopností, aby bol jeho majetok spravovaný s náležitou starostlivosťou a boli rešpektované jeho práve v zmysle Dohovoru o právach dieťaťa. Súd dospel k záveru, že ani jeden rodičov naďalej nie je schopný dieťaťa zabezpečiť náležitým spôsobom riadnu výchovu a starostlivosť, čoho dôsledkom bolo napokon aj nariadenie ústavnej starostlivosti nad maloletou. S poukazom na § 54 zákona o rodine, kedy má náhradná osobná starostlivosť prednosť pred ústavnou starostlivosťou súd podanému návrhu v celom rozsahu vyhovel.

18. Podľa § 52 Zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne na Okresný súd Prievidza v potrebnom počte vyhotovení.

Podľa § 363 Zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len CSP"), v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP, rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že neboli splnené procesné podmienky; súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces; rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd; konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci; súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností; súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam; zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené; alebo rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a podľa § 62 ods. 1 CMP aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP, odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 232 ods. 2 CSP, ak súd uložil v rozsudku povinnosť plniť, rozsudok je vykonateľný márnym uplynutím lehoty na plnenie, ak nie je ustanovené inak.

Podľa § 376 ods. 1 CMP ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia.